

[Carl P. Jensen.]

til De Forenede Nationers erklæring om menneskerettighederne, der i artikel 20 — jfr. den kronik, jeg omtalte før — fastslår, at ingen kan tvinges til at være medlem af en forening. Jeg tror ikke på, at der i denne erklæring er tænkt hverken på sygekasser, pensionskasser eller begravelseskasser så lidt som arbejdsløsheds-kasser som værende foreninger i denne særlige betydning. I så fald tror jeg, at en del af vor sociale lovgivning, der på adskillige områder forudsætter medlemsskab, vil være stridende mod denne bestemmelse.

Man må stadig erindre, at realiteten i den rejste sag retter sig alene mod den passus i overenskomsten, der pålægger det løst ansatte kontorpersonale at lade sig arbejdsløshedsforsikre senest 1 måned efter, at de er tiltrådt stillinger. Men så tales der om forhandlingsretten som et monopol for H. og K. Der er ikke her tale om nogen eneforhandlingsret for det tjenestemandsansatte personale. Der er overhovedet ikke tale om nogen forhandlingsret for disse; der er alene tale om det løst ansatte personale, og den forhandlingsret kan ingen nægte H. og K. Hvis man er i tvivl i så henseende, vil jeg også gerne her have lov til at henvise til professor Illum, der i parentes bemærket, såvidt jeg ved, er et højt anset medlem af det konservative folkeparti. Med formandens tilladelse vil jeg gerne citere af den „Den kollektive arbejdsret“ endnu en gang. Det hedder side 103:

„Funktionærloven indeholder ikke nogen bestemmelse om noget mindste antal af medlemmer blandt personalet som betingelse for, at en organisation kan forlange forhandlinger optaget. Der er derfor næppe grundlag for at kræve, at flertallet af funktionærerne eller den pågældende gruppe står i organisationen. Men da det dog efter loven er en forudsætning, at „personalet“ er organiseret, må det i hvert fald kræves, at en i forhold til det samlede antal ikke ubetydelig del af dette har tilmeldt sig sammenslutningen.

I overensstemmelse med, hvad der gælder om den offentlige tjenestemænd efter tjenestemandsløven og de kommunale lønningsvedtægter tillagte forhandlingsret, må det antages, at en arbejdsgiver for hver personalegruppe

kun kan være pligtig til at føre forhandlinger med en organisation ad gangen. Er personalet eller enkelte grupper af dette organiseret i forskellige foreninger, synes det rimeligt at antage, at forhandlingsretten tilkommer den organisation, som har et overvejende antal medlemmer. Dog bør en forskydning, som forrykker dette forhold, næppe have betydning, efter at arbejdsgiveren har anerkendt en organisation som forhandlingsberettiget, medmindre styrkeforholdet er afgørende forrykket. Er der indgået overenskomst med en personaleorganisation om løn- og andre arbejdsvilkår, kan arbejdsgiveren formentlig afslå forhandling med andre organisationer, så længe overenskomstforholdet består, uden at han derved pådrager sig ansvar efter funktionærloven.“

Så vidt professor Illum, hvis sagkundskab vel ingen kan bestride — og at H. og K. i dette forhold ikke repræsenterer en minoritet, men et overvejende antal af det løst ansatte personale indenfor staten, er en kendsgerning. H. og K. har ca. 6 000 medlemmer organiseret indenfor statens kontorer, herunder alene 3 500 under den overenskomst, der er tale om, medens andre personaleorganisationer kun har ca. 100, i hvert fald ikke over 200, under gruppen kontorfunktionærer. Disse tal taler for sig selv. Under finansministeriets overenskomst — den, man her angriber — har H. og K. i dag omkring 75 pct. organiserede. Derfor kan der ikke være tvivl om, at H. og K.s forhandlingsret er i orden. Den kan ingen bestride, og jeg tror heller ikke, finansministeriet ville være interesseret i at undvære den overenskomst. Det er der i det hele taget ingen arbejdsgiver der er interesseret i. Man kan simpelthen ikke undvære en overenskomst som det retsinstrument, den er, i det moderne samfund. At andre personaleorganisationer skulle have noget rimeligt krav på forhandlingsret for det løst ansatte personale, d. v. s. højst ca. 200 af de 3 500, som H. og K. har organiseret under finansministeriets overenskomst, ville i sig selv være absurd alene i henhold til den af professor Illum anførte praksis, der på dette område også er gældende indenfor Dansk Arbejdsgiverforening. Der er ingen, der har ytret mishag med denne tingenes tilstand, bortset fra personaleorganisationer, der ikke